

NBP

Narodowy Bank Polski

Departament Stabilności Finansowej

Rozwój systemu finansowego w Polsce

Warszawa / 7 listopada 2019

Aktywa systemu finansowego w relacji do PKB w wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej oraz w strefie euro w latach 2015-2018 (w %)

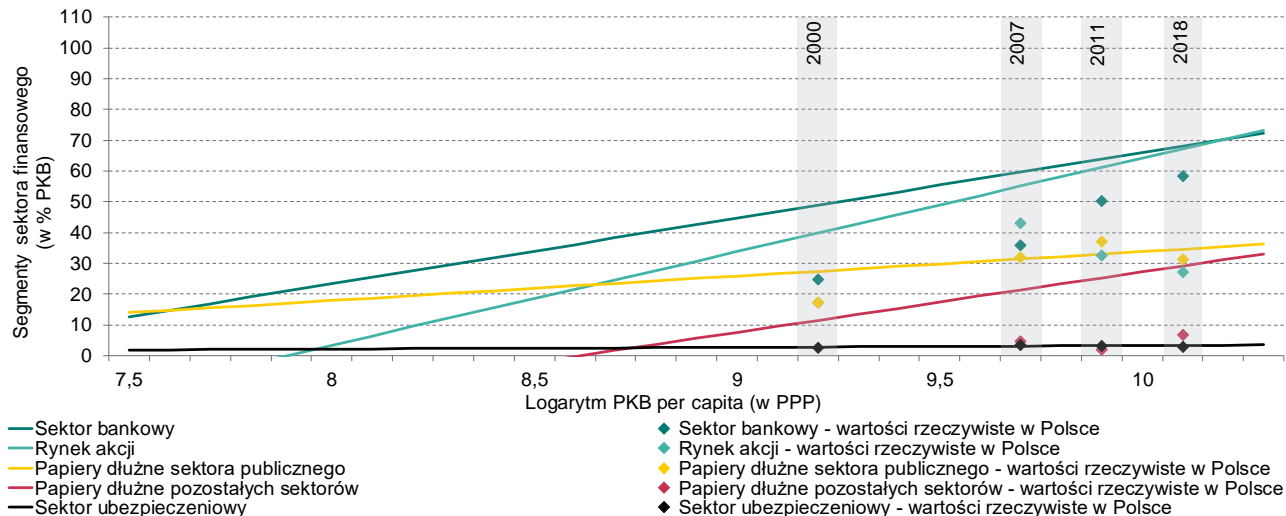
	2015	2016	2017	2018
Polska	128,6	133,0	132,1	128,7
Czechy	153,7	161,7	168,0	171,8
Słowacja	120,3	124,3	126,8	125,8
Węgry	131,4	130,9	128,4	132,3
Strefa euro	482,7	487,2	478,2	466,0

Uwagi: dane dla strefy euro dotyczą 19 krajów w latach 2015-2018. Dane nie są porównywalne z zamieszczonymi poprzednich edycjach opracowania ze względu na zmianę źródła danych, uwzględnienie w aktywach systemu finansowego szerszej kategorii aktywów instytucji pozabankowych (firm leasingowych, faktoringowych, pożyczkowych) i funduszy rynku pieniężnego oraz korekty przesłane przez banki centralne.

Źródło: dla strefy euro ECB Statistical Data Warehouse oraz Eurostat; dla pozostałych krajów dane udostępnione przez narodowe banki centralne oraz GUS

- Polska gospodarka, podobnie jak gospodarki innych krajów regionu, wciąż charakteryzowała się, w porównaniu z krajami strefy euro, stosunkowo niskim poziomem pośrednictwa finansowego.

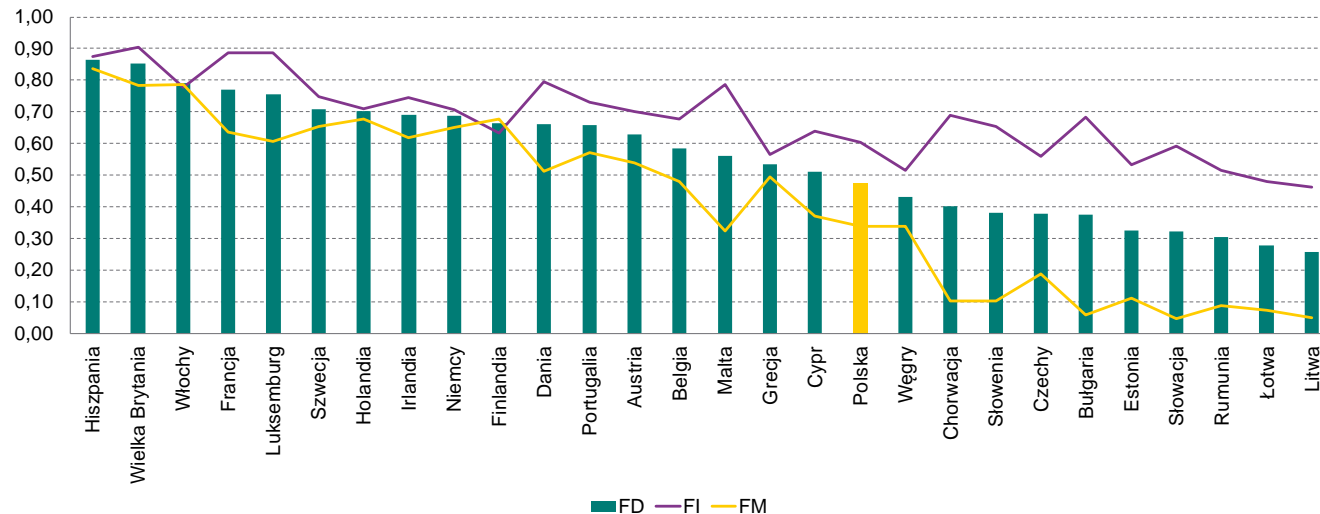
Rozwój systemu finansowego w zależności od poziomu PKB *per capita*

Źródło: opracowano na podstawie danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Banku Światowego, GUS, UKNF, GPW, Fitch Polska oraz NBP

- Analiza instytucji i rynków finansowych różnych krajów na tle ich rozwoju gospodarczego sugeruje, że niektóre segmenty systemu finansowego w Polsce, w tym sektor bankowy, są nadal relatywnie słabo rozwinięte.

Wskaźnik rozwoju systemu finansowego (FD), rozwoju instytucji finansowych (FI) i rozwoju rynków finansowych (FM) w krajach UE w 2017 r.

Źródło: Opracowanie NBP na podstawie danych MFW. <http://data.imf.org/?sk=F8032E80-B36C-43B1-AC26-493C5B1CD33B>

- Polskę można zaklasyfikować do krajów o średnim poziomie rozwoju systemu finansowego (18 pozycja w grupie krajów UE).

Aktywa¹ instytucji finansowych w Polsce w latach 2013-2018 (w mld zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Institucje finansowe objęte nadzorem KNF²						
Banki komercyjne ³	1 275,4	1 393,9	1 455,3	1 548,1	1 603,7	1 705,0
Banki spółdzielcze i zrzeszające ³	129,3	135,4	139,7	158,2	173,4	182,1
Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	18,7	13,7	12,3	11,3	10,2	9,6
Zakłady ubezpieczeń	167,6	178,5	180,3	184,3	198,4	191,8
Fundusze inwestycyjne	195,0	218,9	272,5	275,4	302,8	293,4
Otwarte fundusze emerytalne	299,3	149,1	140,5	153,4	179,5	157,3
Domy maklerskie	8,6	7,9	7,6	6,2	6,8	6,6
Razem	2 093,9	2 097,4	2 208,2	2 336,9	2 474,8	2 545,8
Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego⁴						
Przedsiębiorstwa leasingowe	67,3	79,5	83,0	109,9	122,4	140,9
Przedsiębiorstwa faktoringowe	10,4	13,4	15,1	17,7	20,4	25,1
Firmy pożyczkowe	5,7	6,8	8,4	10,0	11,0	11,1
Razem	83,4	99,7	106,5	137,6	153,8	177,1
Ogółem	2 177,3	2 197,1	2 314,7	2 474,5	2 628,6	2 722,9

¹Dla banków, funduszy inwestycyjnych i otwartych funduszy emerytalnych wartość aktywów netto.

²Uwzględniono najważniejsze instytucje finansowe objęte nadzorem KNF.

³Banki prowadzące działalność operacyjną. Do banków komercyjnych zaliczono również oddziały instytucji kredytowych.

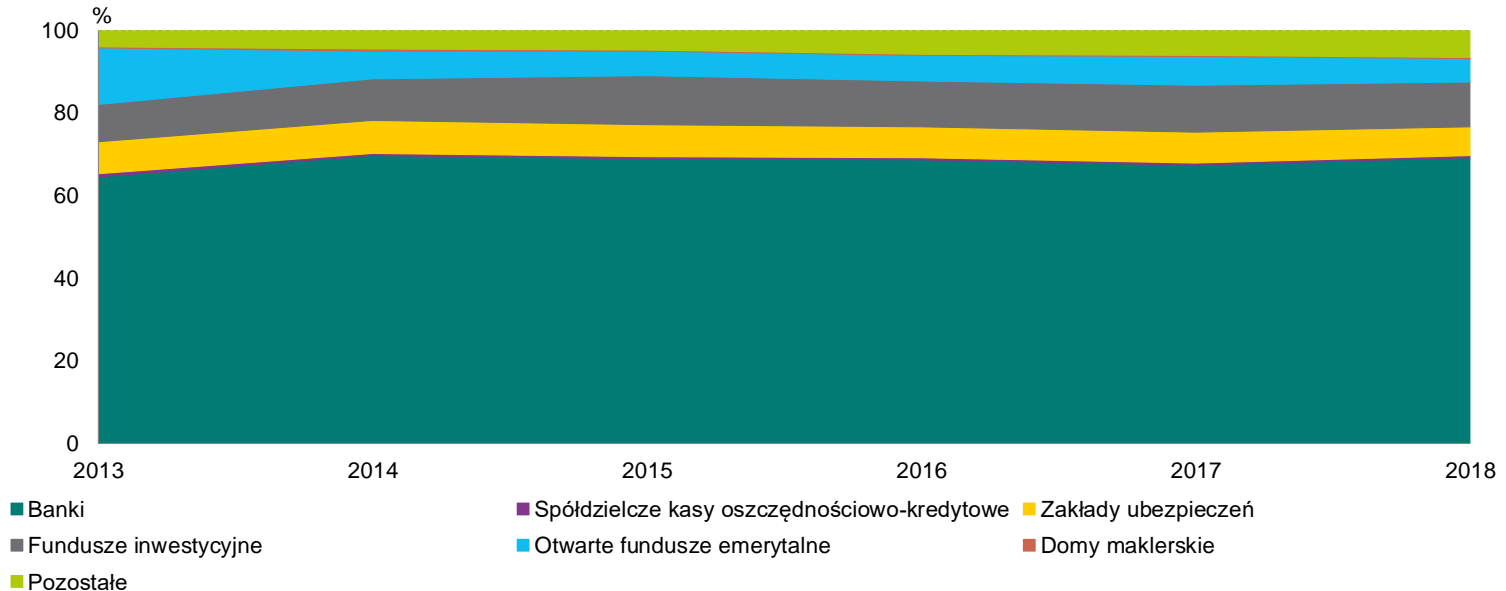
⁴Uwzględniono najważniejsze nieobjęte nadzorem KNF pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, dla których są dostępne dłuższe szeregi czasowe danych statystycznych GUS.

Uwaga: ze względu na dokonane korekty dane mogą się różnić od danych zaprezentowanych w poprzedniej edycji opracowania.

Źródło: NBP, UKNF, KSKOK, GUS.

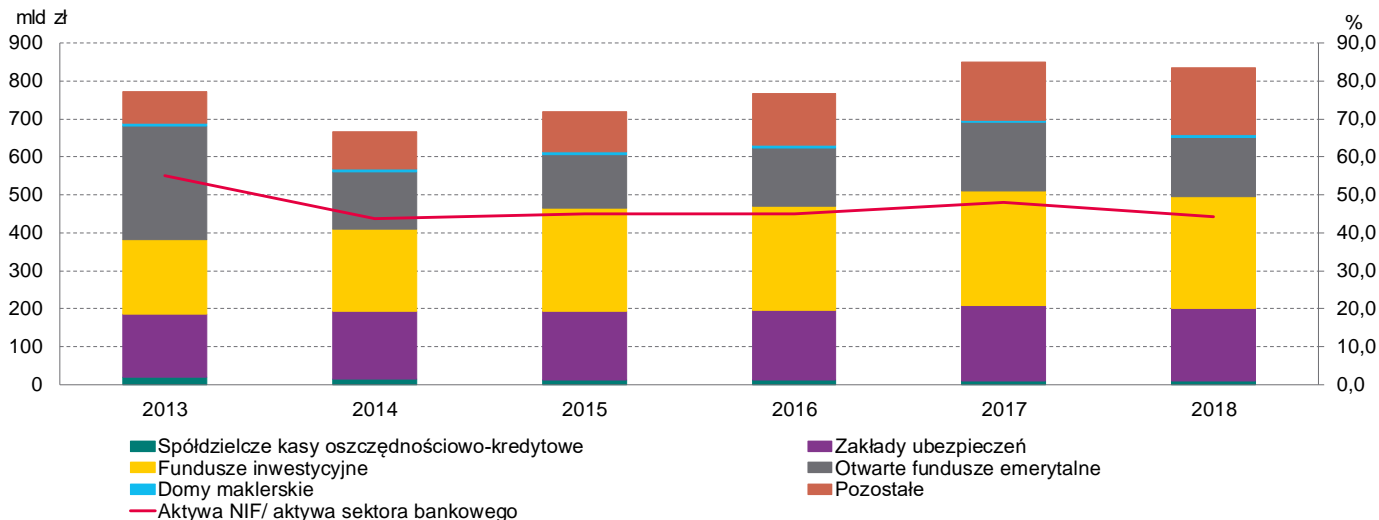
- Na koniec 2018 r. aktywa instytucji tworzących polski sektor finansowy wyniosły 2 bln 722,9 mld zł, tj. były o 3,6% wyższe niż na koniec roku 2017.

Struktura aktywów systemu finansowego w Polsce w latach 2013-2018

- Sektor bankowy nadal odgrywał główną rolę w systemie finansowym.
- Od 2014 r. zwiększył się udział aktywów funduszy inwestycyjnych w strukturze krajowego systemu finansowego.

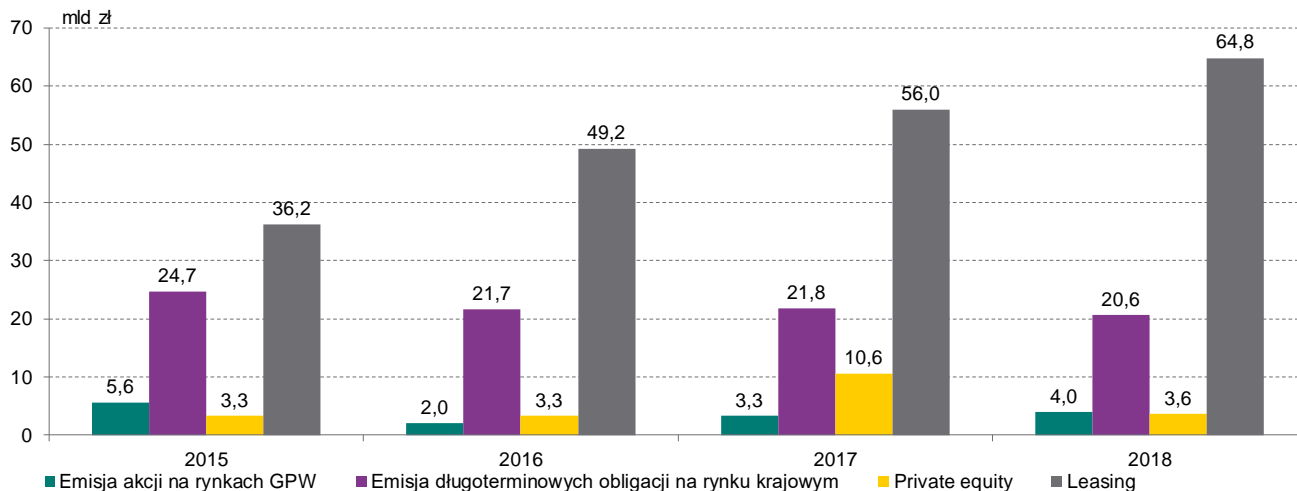
Aktywa niebankowych instytucji finansowych w Polsce w latach 2013-2018

Uwaga: Kategoria pozostałe obejmuje: firmy leasingowe, faktoringowe i pożyczkowe
Źródło: NBP, UKNF, Analizy Online, KSKOK.

- Wzrost znaczenia aktywów pozostałych instytucji w sektorze niebankowych instytucji finansowych.
- Duże znaczenie aktywów funduszy inwestycyjnych w sektorze niebankowych instytucji finansowych.

Wybrane pozabankowe zewnętrzne źródła finansowania przedsiębiorstw w Polsce w latach 2015-2018

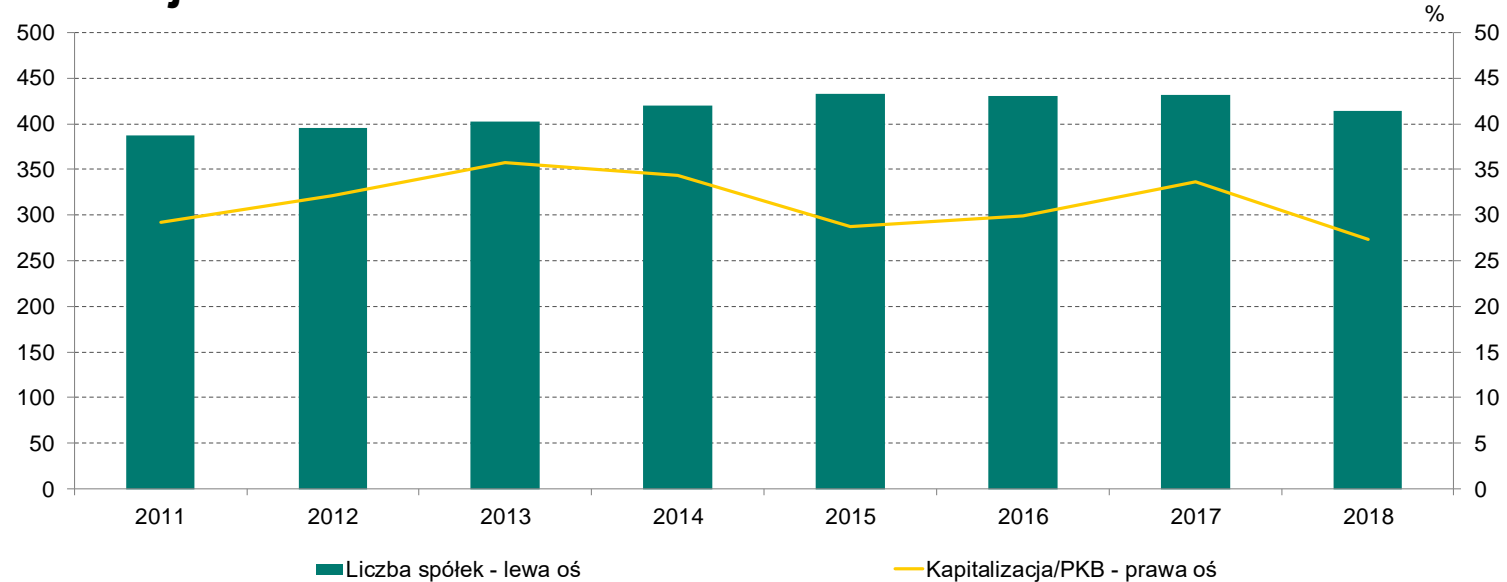

Uwaga: dane na temat leasingu nie zawierają pożyczek udzielanych przez firmy leasingowe i z tego względu mogą różnić się od publikowanych w poprzednich edycjach opracowania.

Źródło: opracowano na podstawie Fitch Polska, GUS, KDPW, GPW, Invest Europe i NBP,

- Leasing pozostaje najważniejszym pozabankowym zewnętrznym źródłem finansowania przedsiębiorstw.

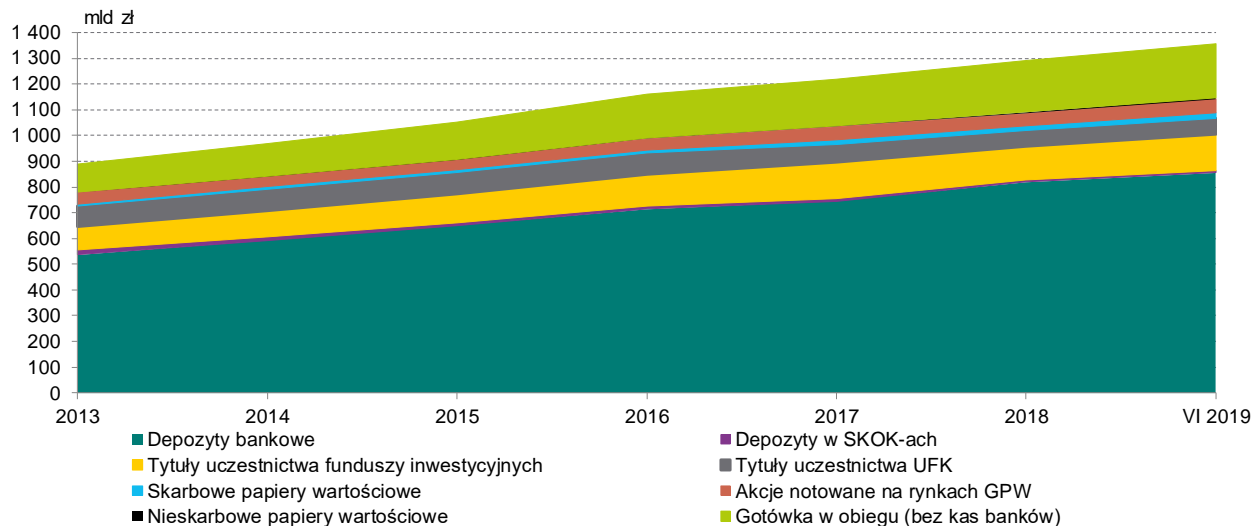
Liczba spółek krajowych notowanych na Głównym Rynku GPW oraz ich kapitalizacja do PKB w latach 2011-2018

Źródło: NBP.

- Znaczenie giełdy (ryнку akcji) dla gospodarki jest nadal niewielkie.
- Na koniec czerwca 2019 r. na Głównym Rynku GPW notowane były akcje 410 spółek krajowych (o 4 mniej niż na koniec grudnia 2018 r.).

Struktura aktywów finansowych gospodarstw domowych w latach 2012-VI 2019, wg stanu na koniec okresów

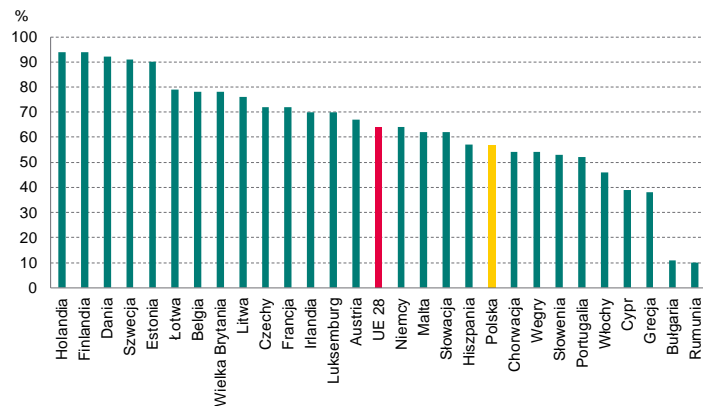
Uwagi: 1) Od 2017 r. wartość aktywów z tytułu ubezpieczeń na życie (w tym UFK) jest obliczona zgodnie z przepisami dyrektywy Wypłacalność II.
2) Aktywa gospodarstw domowych obejmują depozyty gromadzone w bankach i SKOK-ach, tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych nabyte przez gospodarstwa domowe, aktywa z tytułu ubezpieczeń na życie (w tym jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych -UFK), skarbowe papiery wartościowe, akcje notowane na rynkach organizowanych przez GPW, gotówkę w obiegu pozostającą poza kasami banków oraz nieskarbowe dłużne papiery wartościowe.

Źródło: opracowano na podstawie danych UKNF, Analizy Online i NBP.

- Największy udział w strukturze aktywów finansowych gospodarstw domowych miały nadal depozyty bankowe.

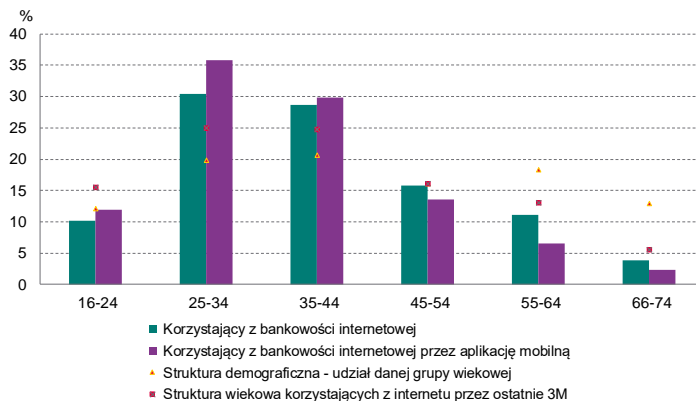
Korzystanie z usług finansowych przez Internet

Korzystający w 2018 r. z bankowości internetowej w krajach UE (w %)

Źródło: Eurostat oraz obliczenia NBP na podstawie danych GUS

Korzystający w 2018 r. z bankowości internetowej w Polsce (struktura wg. wieku w %)

Źródło: Eurostat oraz obliczenia NBP na podstawie danych GUS

- W latach 2011-2018 udział korzystających z bankowości internetowej zwiększył się w Polsce z 44% do 57%. Nie wpłynęło to jednak na zmniejszenie dystansu Polski do średniej dla krajów UE.
- Struktura wiekowa osób korzystających z bankowości internetowej w Polsce wskazuje na większe zainteresowanie usługami dostępnymi za pomocą Internetu przez ludzi młodych.

Dojrzałość bankowości cyfrowej w wybranych krajach UE w 2018 r.

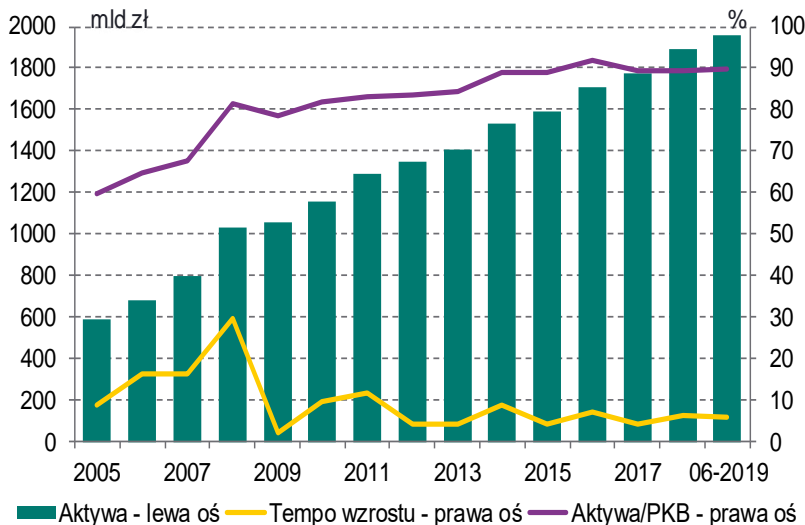
Cyfrowi liderzy	Cyfrowa grupa pościgowa	Cyfrowy peleton		Cyfrowi maruderzy
Polska Hiszpania	Finlandia Francja	Bułgaria Austria Słowacja Holandia Szwecja Wielka Brytania Dania Włochy	Estonia Chorwacja Rumunia Niemcy Litwa Luksemburg Belgia Węgry	Łotwa Słowenia Irlandia

Źródło: *Raport Digital Banking Maturity 2018*, Deloitte

- Wyniki polskich banków były bardzo zróżnicowane. Na 15 badanych banków aż trzy zostały uznane za „cyfrowych liderów” i znalazły się w pierwszej dwudziestce zestawienia na 248 badanych instytucji.
- Presja rynkowa skłoniła banki w Polsce do rozwijania możliwości cyfrowych w szybszym tempie, niż oczekiwali tego klienci.

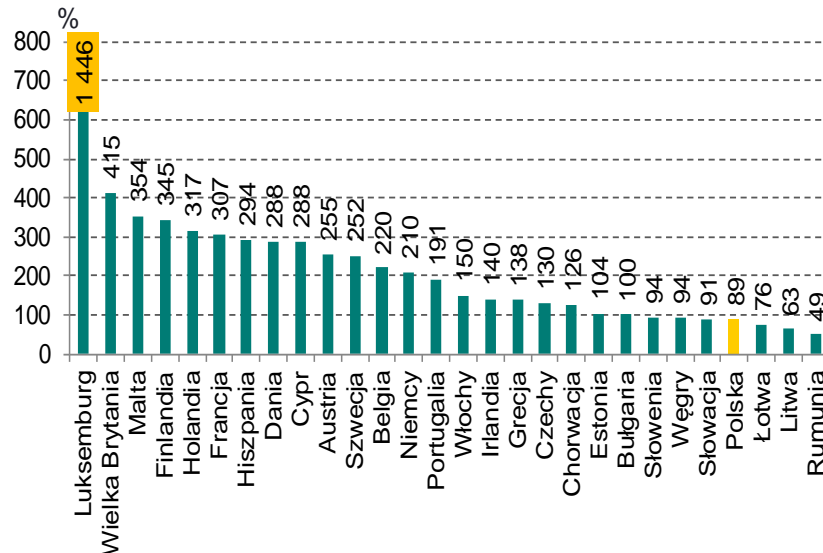
Rozmiar polskiego sektora bankowego

Aktywa sektora bankowego w Polsce

Źródło: NBP.

Relacja aktywów sektora bankowego do PKB w 2018 r.

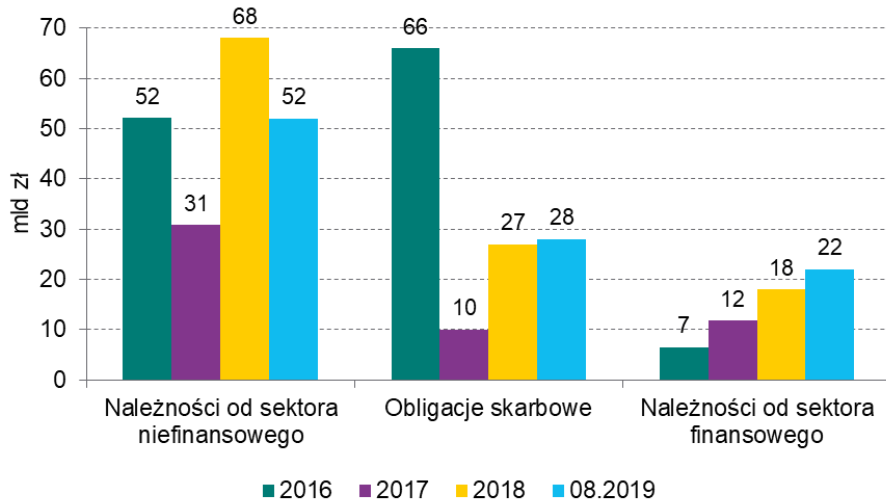

Źródło: obliczenia NBP na podstawie danych EBC.

- Umiarkowane tempo wzrostu aktywów sektora bankowego.
- Bezpieczny rozmiar sektora bankowego - wartość aktywów sektora bankowego nie przekracza PKB.

Kredyty dla sektora niefinansowego

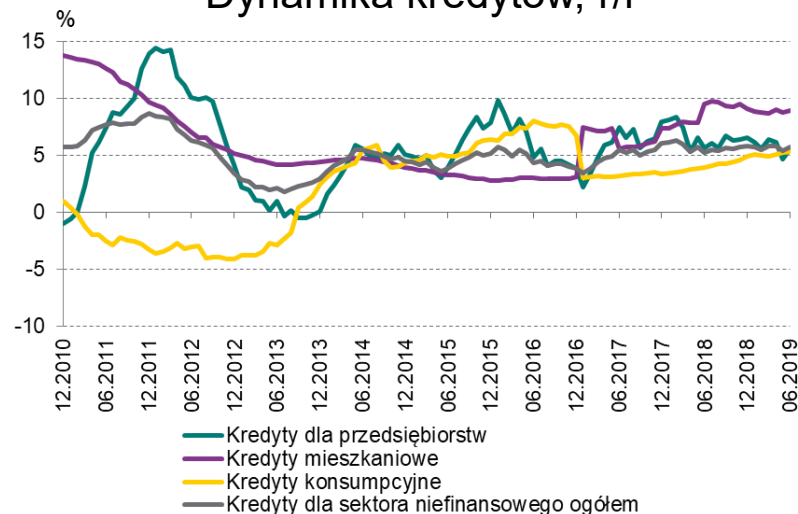
Zmiana wartości wybranych pozycji aktywów

Źródło: NBP.

- Kredyty dla sektora niefinansowego głównym źródłem wzrostu aktywów - powrót do proporcji zmian aktywów sprzed wprowadzenia „podatku bankowego” w 2016 r.
- Tempo wzrostu kredytów dla sektora niefinansowego nieznacznie niższe od nominalnego tempa wzrostu PKB.

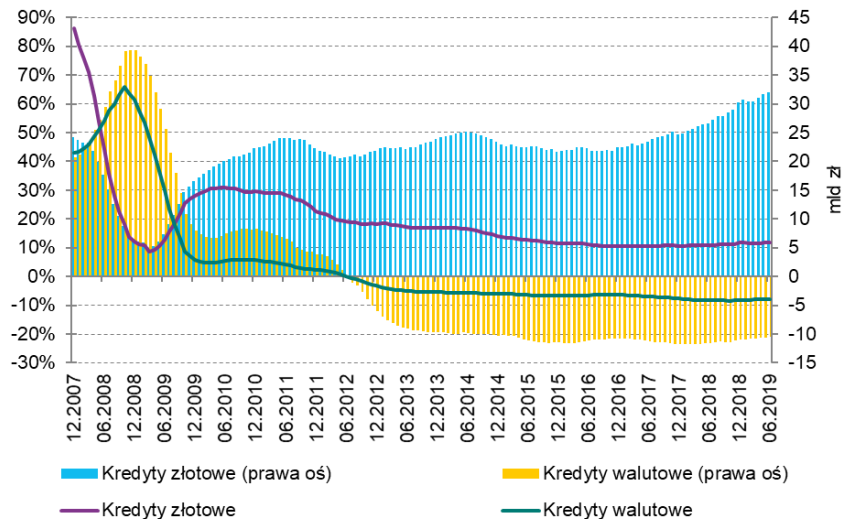
Dynamika kredytów, r/r

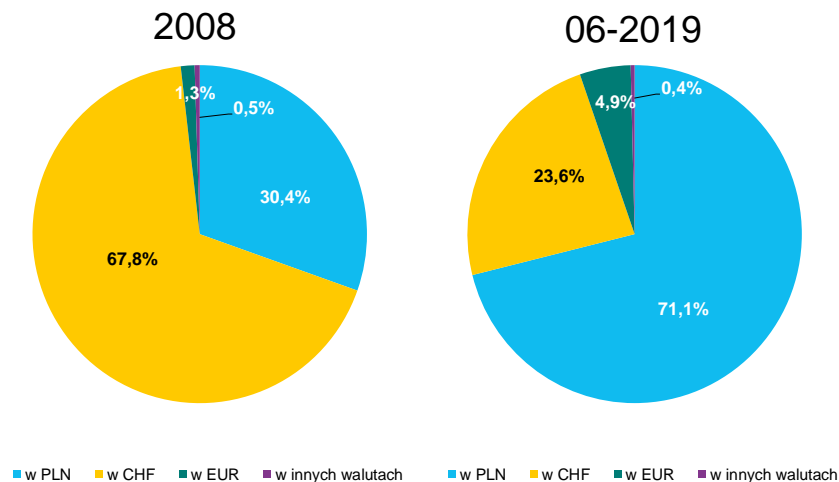
Uwaga: dane dla rezydentów po wyeliminowaniu wpływu zmian kursów walutowych.
Źródło: NBP.

Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych

Zmiany wartości i tempo, r/r

Struktura walutowa

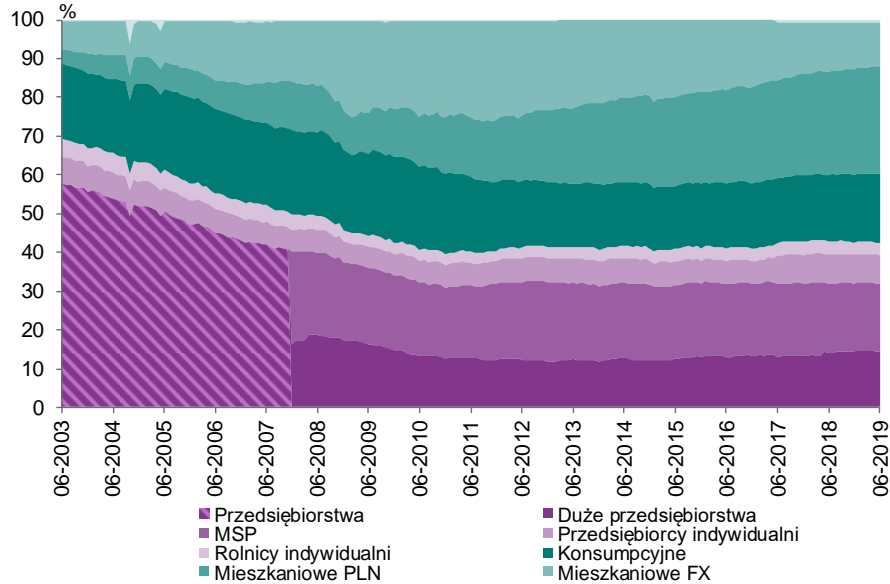

Uwaga: dane dla rezydentów po wyeliminowaniu wpływu zmian kursów walutowych.
Źródło: NBP.

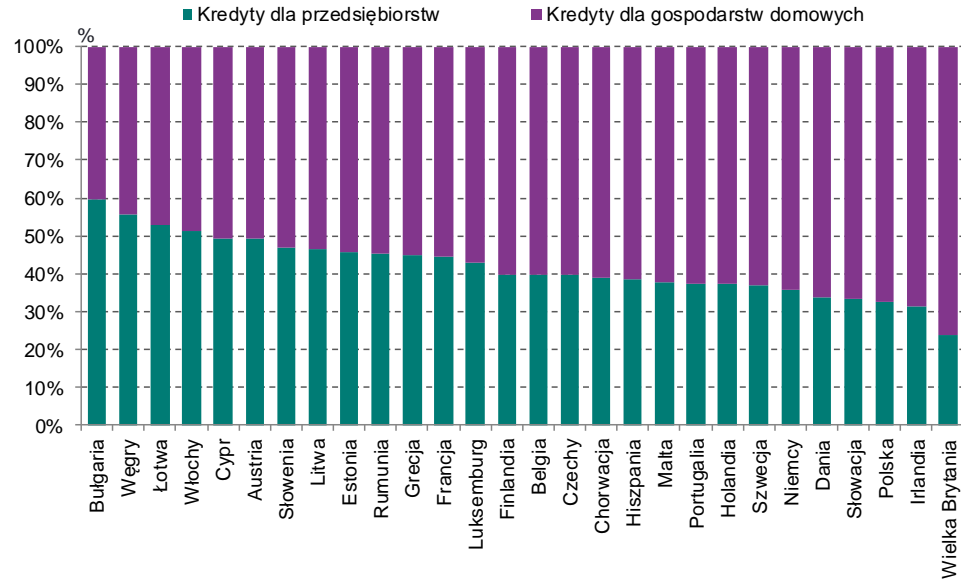
- Walutowe kredyty mieszkaniowe są systematycznie spłacane; banki praktycznie nie udzielają nowych kredytów tego typu.

Struktura kredytów dla sektora niefinansowego

w Polsce w latach 2003-2019

w krajach UE na koniec czerwca 2019 r.

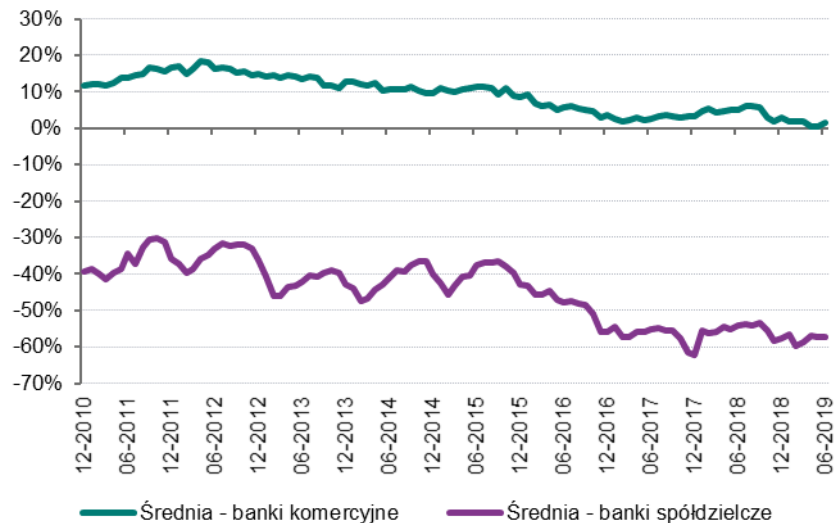
Źródło: NBP.

Źródło: obliczenia NBP na podstawie danych EBC.

- Jeden z najwyższych w UE udziałów kredytów dla gospodarstw domowych w portfelu kredytowym.
- Kredyty mieszkaniowe dominują wśród kredytów dla gospodarstw domowych.

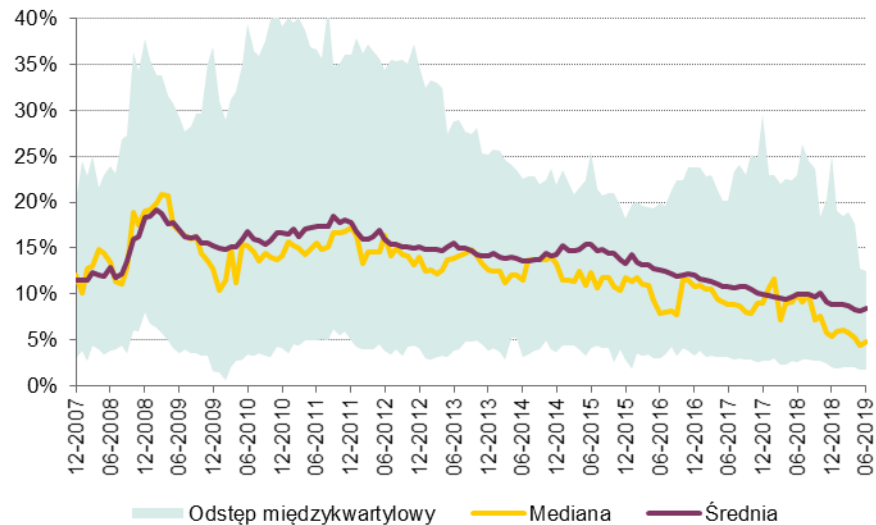
Finansowanie działalności banków

Luka finansowania

Źródło: NBP.

Finansowanie zagraniczne do aktywów

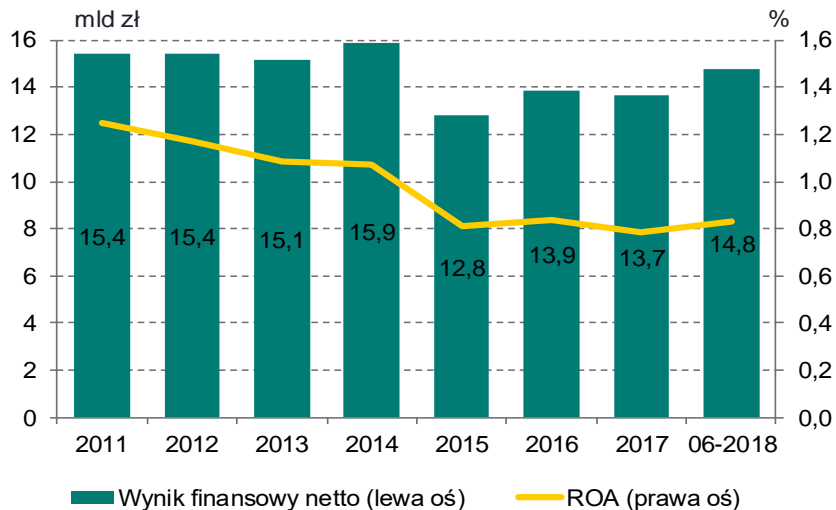

Uwaga: dane dla banków komercyjnych.
Źródło: NBP.

- Luka finansowania w sektorze bankowym bliska domknięcia.
- Maleje znaczenie finansowania zagranicznego.

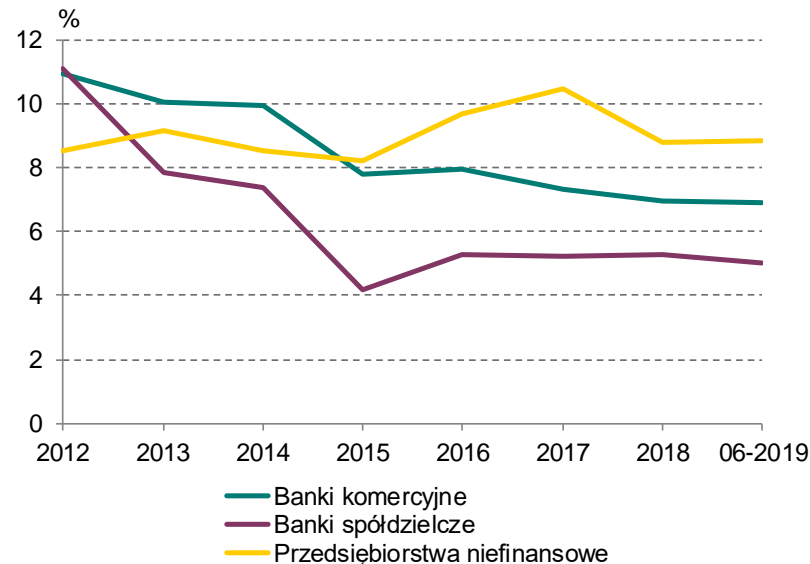
Zyskowość sektora bankowego

Wyniki finansowe netto sektora bankowego

Uwaga: dane o wyniku finansowym na 06-2019 – za poprzedzających 12 miesięcy.
Źródło: NBP.

Wskaźnik zwrotu z kapitału

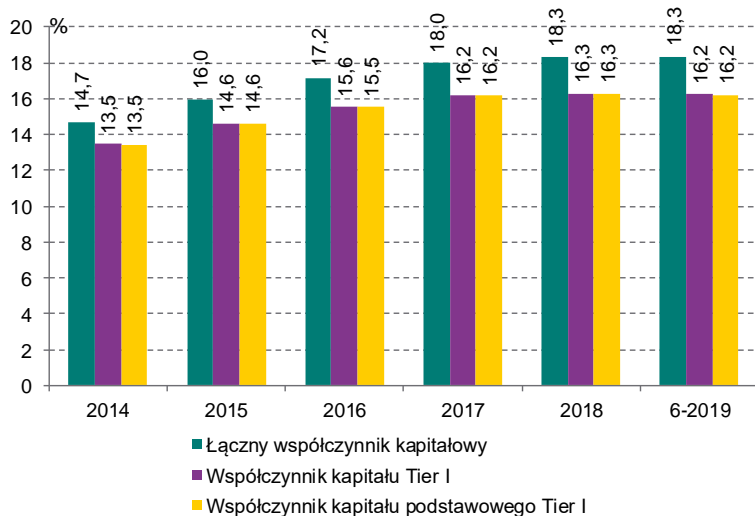

Uwaga: dane annualizowane.
Źródło: NBP.

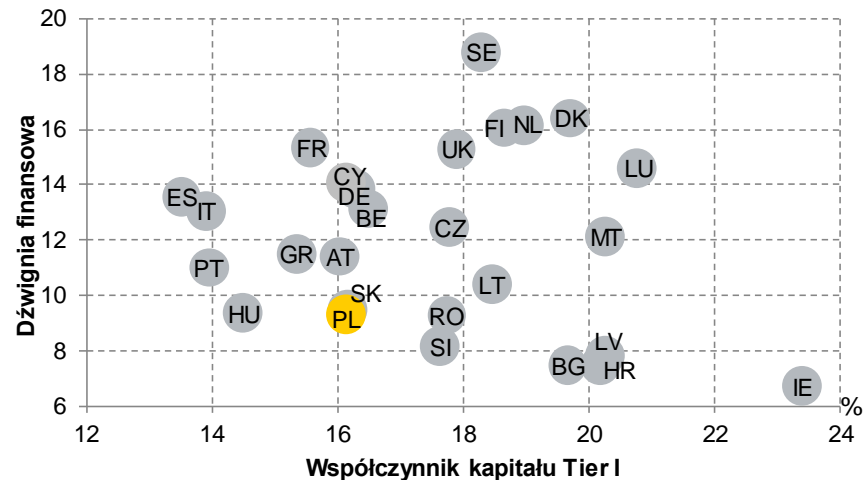
- Wskaźniki zwrotu z kapitału i z aktywów w trendzie malejącym.
- Wskaźnik ROE w sektorze bankowym niższy niż w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych.

Adekwatność kapitałowa sektora bankowego

Wskaźniki kapitałowe w polskim sektorze bankowym

Porównanie międzynarodowe

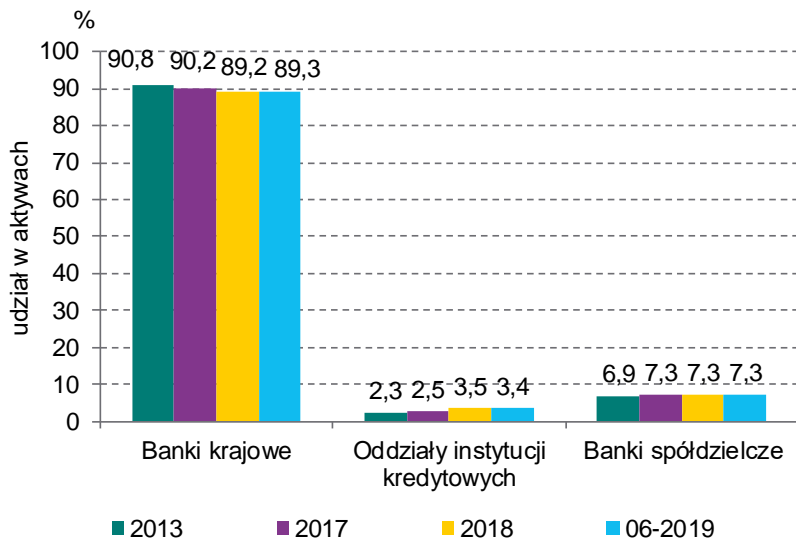
Źródło: NBP.

Źródło: obliczenia NBP na podstawie danych EBC.

- Wysokie wyposażenie kapitałowe mimo zmian strukturalnych (własnościowych i przekształcania w OIK).
- Banki w Polsce charakteryzują się niską dźwignią finansową.

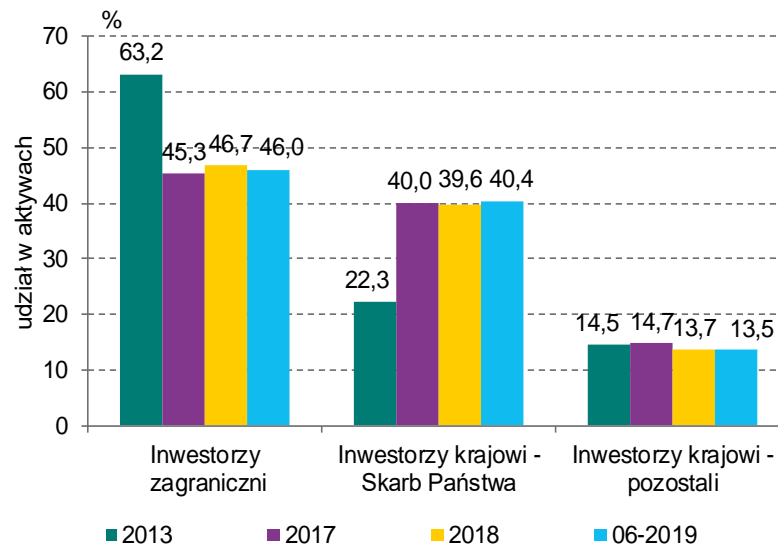
Struktura sektora bankowego w Polsce

Struktura organizacyjna

Źródło: NBP.

Struktura własnościowa

Źródło: NBP.

- Tendencje w całym sektorze bankowym kształtowane są przez banki komercyjne.
- Większość aktywów sektora kontrolowana przez inwestorów krajowych, głównie Skarb Państwa.

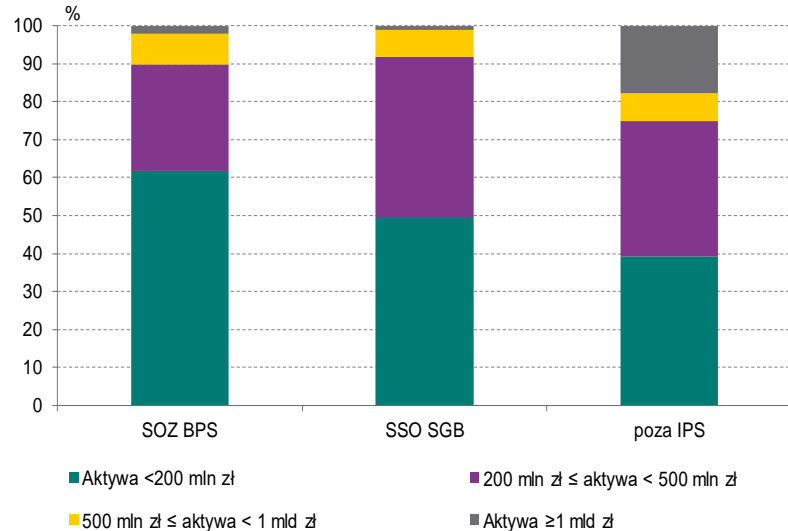
Banki spółdzielcze w instytucjonalnych systemach ochrony (IPS)

Podział aktywów banków w systemach ochrony

Źródło: NBP.

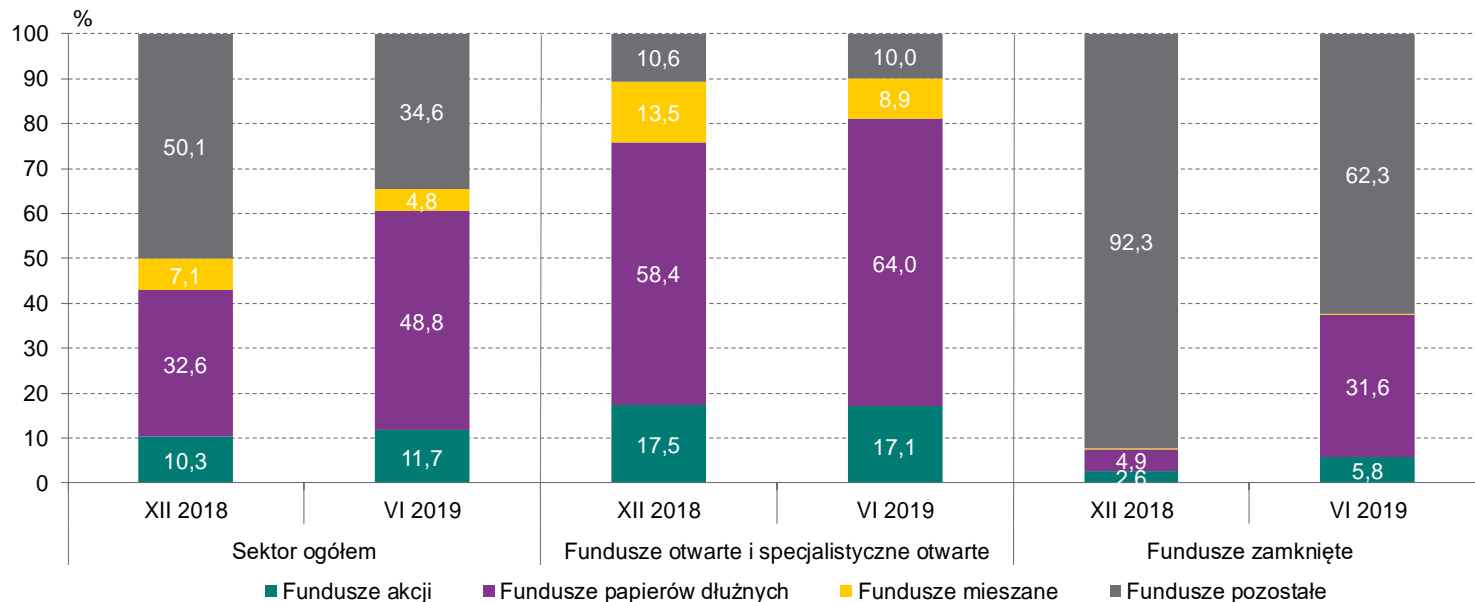
Liczba banków w systemach ochrony

Źródło: NBP.

- Ok. 95% banków spółdzielczych uczestniczy w instytucjonalnych systemach ochrony.
- Banki o aktywach nieprzekraczających 200 mln zł stanowią najliczniejszą grupę uczestników IPS.

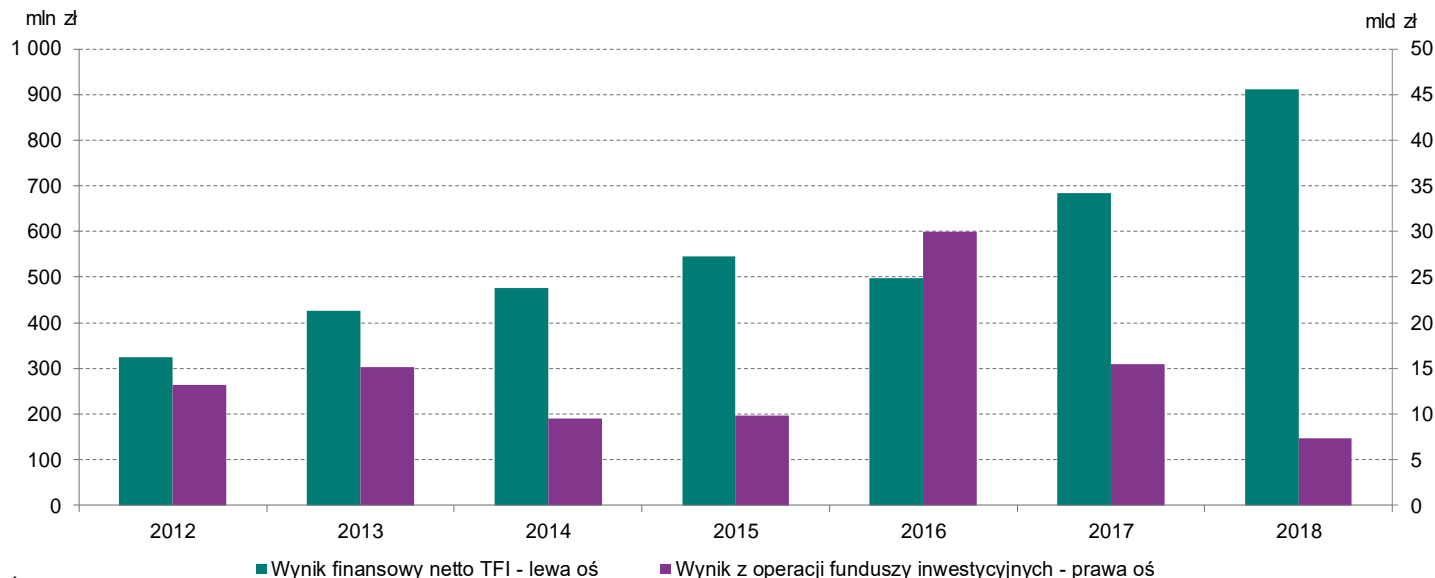
Struktura sektora funduszy inwestycyjnych otwartych i zamkniętych na koniec 2018 r. i czerwca 2019 r.

Źródło: NBP.

- Wśród funduszy otwartych dominowały fundusze dłużne, a wśród zamkniętych – pozostałe.
- Spadek udziału funduszy pozostałych w strukturze sektora w I półroczu 2019 r. wynikał ze zmiany polityki inwestycyjnej jednego (największego na rynku) podmiotu.

Wyniki towarzystw funduszy inwestycyjnych i funduszy inwestycyjnych w latach 2012-2018

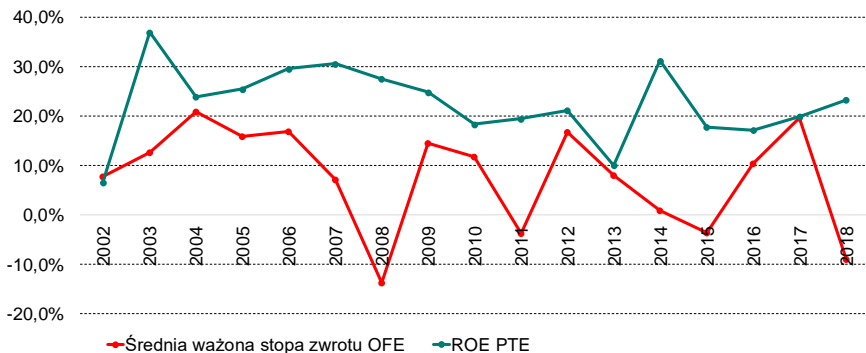

Źródło: UKNF, GUS.

- W ostatnich latach wyniki finansowe towarzystw funduszy inwestycyjnych rosły, niezależnie od wyników z operacji osiąganych przez zarządzane przez nie fundusze inwestycyjne.

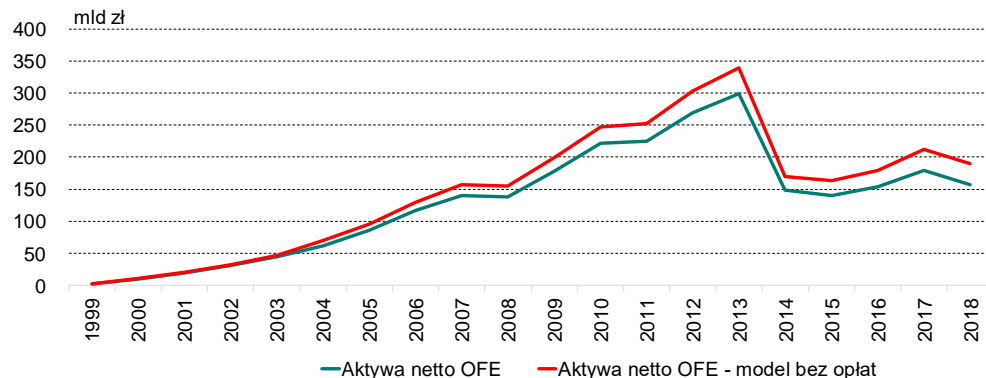
Otwarte fundusze emerytalne

Rentowność kapitału własnego PTE oraz średnia ważona stopa zwrotu OFE

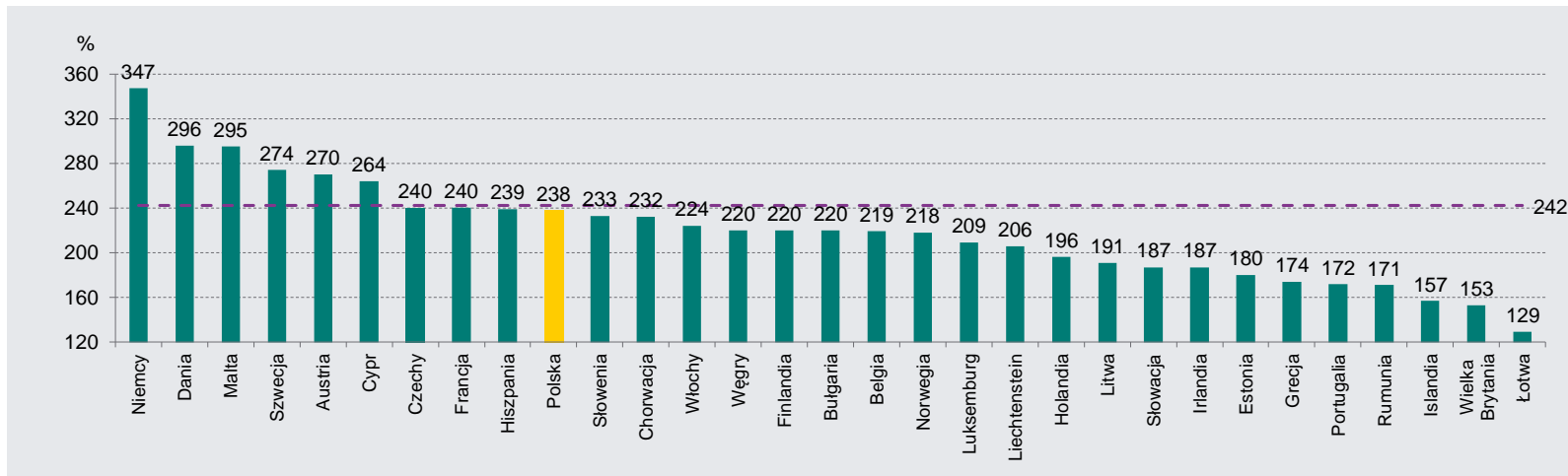
Źródło: opracowano na podstawie danych UKNF.

Aktywa netto OFE w modelu z opłatami i bez opłat

- PTE osiągały wskaźniki rentowności znacznie wyższe niż średnia ważona stopa zwrotu OFE.
- Na stopę zwrotu OFE negatywnie oddziaływały opłaty pobierane przez PTE.
- Gdyby przyjąć założenie o braku opłat w OFE, na koniec 2018 r. wartość aktywów netto funduszy byłaby o 33 mld zł wyższa niż była w rzeczywistości.

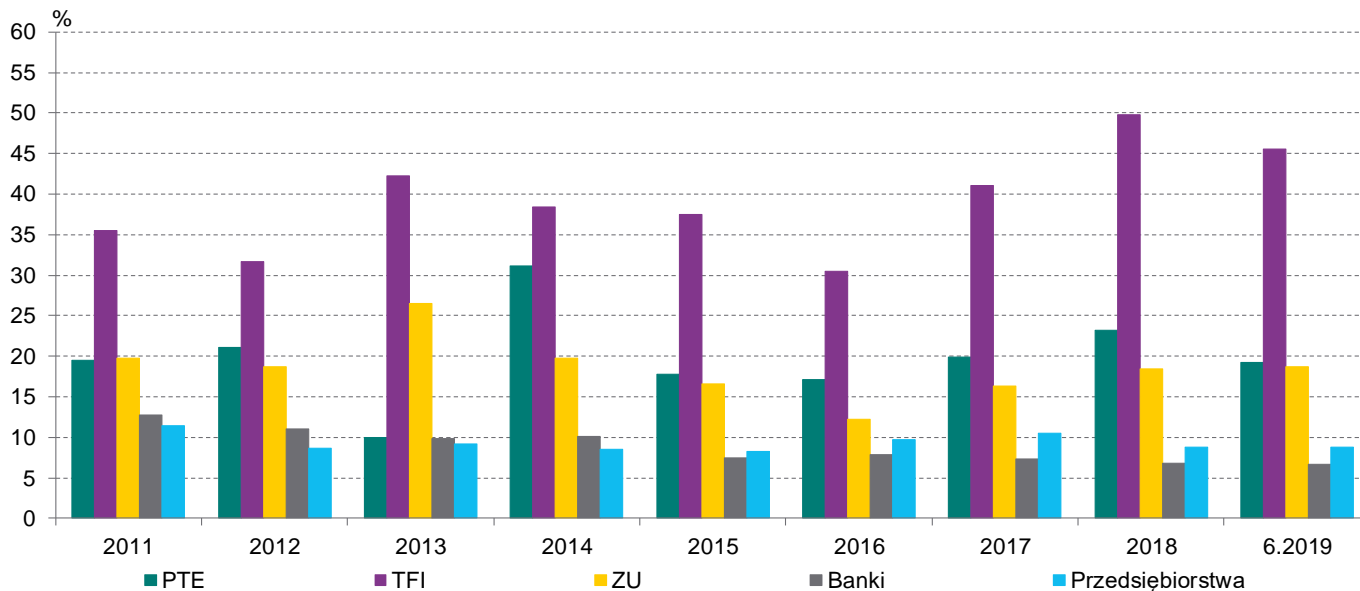
Wskaźnik pokrycia wymogów kapitałowych (SCR) środkami własnymi w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego na koniec 2018 r.

Źródło: EIOPA

- Wskaźnik SCR na koniec 2018 r. krajowego sektora ubezpieczeń był nieznacznie niższy od średniej europejskiej.

Wskaźnik ROE dla PTE, TFI, zakładów ubezpieczeń, banków i przedsiębiorstw w latach 2010-VI 2019

Źródło: przedsiębiorstwa – GUS, banki – NBP, ZU, PTE i TFI – UKNF.

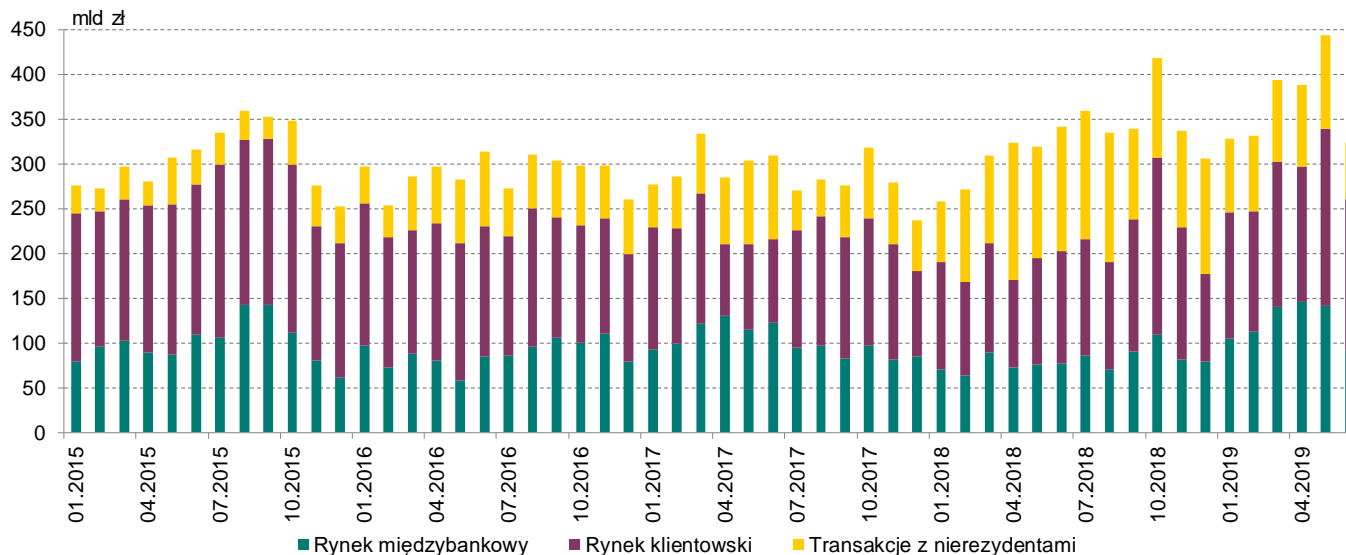
- W 2019 r. rentowności kapitału własnego niekredytowych instytucji finansowych, zwłaszcza towarzystw funduszy inwestycyjnych, utrzymywała się na poziomie wyższym niż banków i przedsiębiorstw niefinansowych.

Zadłużenie z tytułu poszczególnych instrumentów rynku pieniężnego oraz wartość obrotów na rynku transakcji lokacyjnych w latach 2015-VI 20190 (w mld zł)

	2015	2016	2017	2018	VI 2019
Rynek transakcji lokacyjnych (średnie dzienne obroty netto)					
Transakcje <i>repo</i> /SBB/BSB	14,5	13,8	13,8	15,6	17,9
w tym: operacje między bankami krajowymi	4,7	4,2	4,9	3,8	6,0
Transakcje <i>fx swap</i>	11,8	13,7	13,7	14,6	16,9
w tym: operacje między bankami krajowymi	1,4	1,5	1,3	1,2	1,2
Niezabezpieczone lokaty międzybankowe	3,9	3,8	3,8	3,6	3,1
Rynek instrumentów dłużnych (zadłużenie na koniec okresu)					
Bony pieniężne	98,8	81,3	94,4	53,3	90,2
Bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krótkoterminowe bankowe papiery dłużne	5,0	4,7	6,3	5,7	4,7
Krótkoterminowe papiery dłużne przedsiębiorstw	7,3	7,6	16,3	8,3	6,5

- Na rynku transakcji warunkowych dominowały operacje SBB, zawierane głównie przez banki z niekredytowymi instytucjami finansowymi.
- Istotny spadek zadłużenia z tytułu krótkoterminowych papierów dłużnych przedsiębiorstw w 2018 r. wynikał przede wszystkim z wykupu przez dużego emitenta tych instrumentów o wartości prawie 10 mld zł.

Miesięczne obroty netto na krajowym międzybankowym i klientowskim rynku transakcji warunkowych w okresie I 2015 r. – VI 2019 r. (w mld zł)

Źródło: opracowano na podstawie danych NBP, KDPW oraz MF.

- Płynność krajowego rynku transakcji warunkowych w I połowie 2019 r. zwiększyła się w porównaniu z 2018 r. W strukturze podmiotowej obrotów na tym rynku spadł udział operacji zawieranych z niezydentami.

Średnie dzienne obroty netto na globalnym rynku transakcji *fx swap* złotego, w tym w Polsce i w Londynie w okresie IV 2015 – IV 2019 (w mln USD)

	IV 2015	IV 2016	IV 2017	IV 2018	IV 2019
Rynek globalny	18 070	18 042	19 549	22 890	21 890
rynek krajowy, w tym:	3 045	3 714	3 418	3 947	4 200
- transakcje z nierezydentami	2 330	2 916	2 771	3 293	3 579
rynek <i>offshore</i>	15 025	14 328	16 130	18 943	18 311

Uwaga: obroty w poszczególnych segmentach globalnego rynku transakcji złotego oszacowano na podstawie danych z przeprowadzanego co trzy lata badania Banku Rozrachunków Międzynarodowych (BIS) i wyznaczonych za kwiecień 2013 r. i kwiecień 2016 r. udziałów transakcji zawartych na rynku londyńskim w obrotach ogółem na rynku *offshore*.

Źródło: opracowano na podstawie danych Banku Anglii, Banku Rozrachunków Międzynarodowych i NBP.

- Rynek transakcji *fx swap* złotego pozostawał największym rynkiem spośród walut krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Dominowały operacje krótkoterminowe, o terminie zapadalności do 7 dni włącznie.
- Zdecydowaną większość transakcji *fx swap* z udziałem złotego przeprowadzano na rynku *offshore* (operacje między nierezydentami). Jedynie około 19% obrotów na rynku *fx swap* złotego stanowiły transakcje zawierane na rynku krajowym.
- W 2018 r. i w I półroczu 2019 r. udział operacji EUR/PLN w strukturze walutowej krajowego rynku transakcji *fx swap* był wyższy niż w poprzednich latach i przekraczał 30%.

Średnie dzienne obroty netto na globalnym kasowym rynku złotego, w tym w Polsce i w Londynie w okresie IV 2015 – IV 2019 (w mln USD)

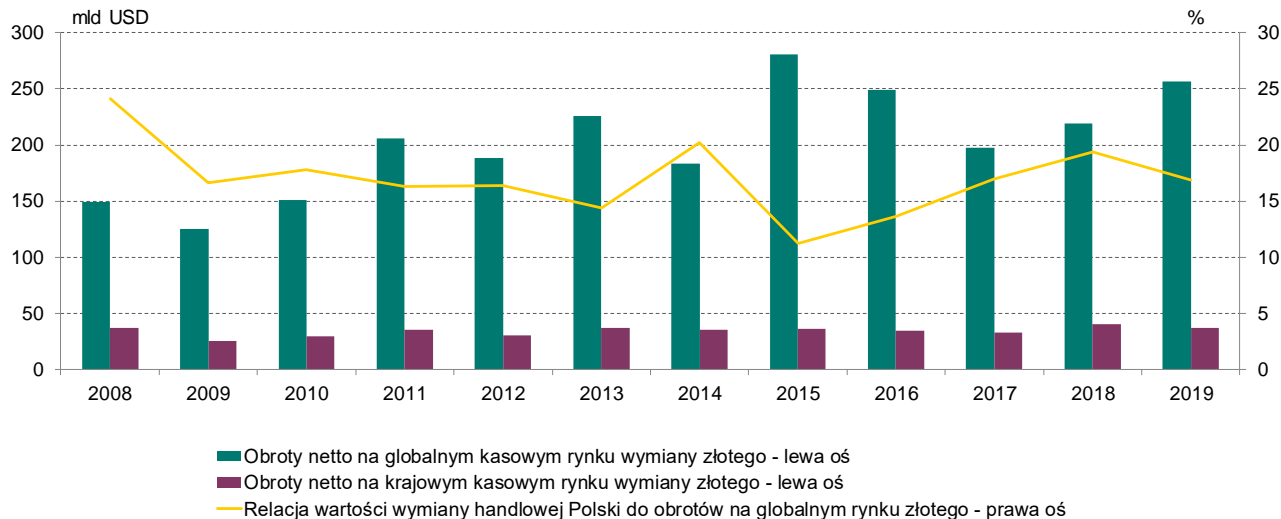
	IV 2015	IV 2016	IV 2017	IV 2018	IV 2019
Rynek globalny	13 358	11 855	10 405	10 967	12 216
rynek krajowy, w tym:	1 718	1 634	1 712	2 029	1 749
- transakcje z nierezydentami	781	671	624	813	571
rynek <i>offshore</i>	11 640	10 221	8 693	8 938	10 467

Uwaga: obroty w poszczególnych segmentach globalnego rynku transakcji złotego oszacowano na podstawie danych z przeprowadzanego co trzy lata badania Banku Rozrachunków Międzynarodowych (BIS) i wyznaczonych za kwiecień 2013 r. i kwiecień 2016 r. udziałów transakcji zawartych na rynku londyńskim w obrotach ogółem na rynku *offshore*.

Źródło: opracowano na podstawie danych Banku Anglii, Banku Rozrachunków Międzynarodowych i NBP.

- Na kasowym rynku złotego wyraźnie przeważały operacje między nierezydentami, głównie instytucjami finansowymi zlokalizowanymi w Londynie.
- Jednym z czynników, które mogły stymulować aktywność podmiotów zagranicznych na kasowym rynku złotego, był dysparytet między stopami procentowymi w Polsce i w strefie euro.

Miesięczne obroty na kasowym rynku złotego i ich odniesienie do wartości wymiany handlowej Polski w kwietniu w okresie 2008-2019

Źródło: opracowano na podstawie danych Banku Anglii, Banku Rozrachunków Międzynarodowych oraz NBP.

- Obroty na globalnym kasowym rynku złotego były kilkakrotnie większe niż wartość wymiany handlowej Polski.
- Transakcje związane z realną sferą gospodarki mają niewielki wpływ na płynność kasowego rynku złotego, która jest determinowana przede wszystkim przez aktywność zagranicznych instytucji finansowych (głównie banków inwestycyjnych i funduszy hedgingowych).

Wielkość poszczególnych segmentów krajowego rynku kapitałowego w latach 2015-VI 2019 (w mld zł)¹

	2015	2016	2017	2018	VI 2019
Instrumenty dłużne	666,0	740,7	772,1	802,6	832,1
Obligacje rynkowe Skarbu Państwa	513,4	576,7	605,7	627,2	648,3
Obligacje BGK na rzecz KFD	19,4	22,7	25,6	18,5	18,4
Długoterminowe papiery dłużne przedsiębiorstw	81,3	86,4	76,0	85,9	89,6
Obligacje komunalne	20,0	19,9	20,1	23,1	24,9
Długoterminowe bankowe papiery dłużne ²	26,5	27,4	34,8	36,6	39,4
Listy zastawne	5,4	7,6	9,9	11,3	11,5
Instrumenty udziałowe	1 091,6	1 125,5	1 389,5	1 135,9	1 170,0
Główny Rynek GPW	1 082,9	1 115,7	1 379,9	1 128,5	1 161,7
NewConnect	8,7	9,8	9,6	7,4	8,3

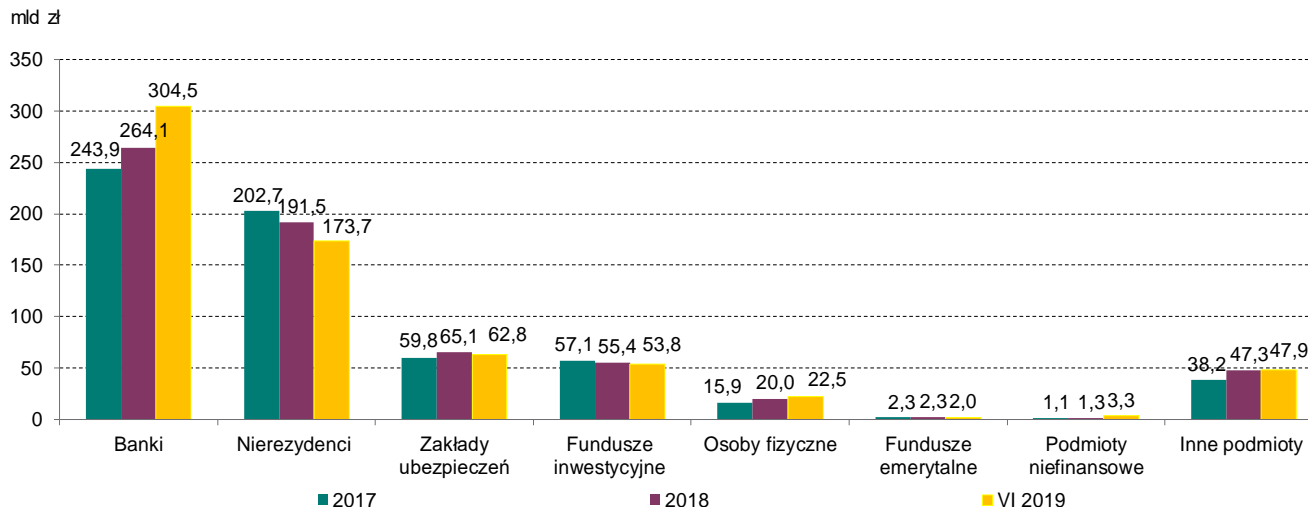
¹ Dla instrumentów dłużnych wielkość poszczególnych segmentów rynku kapitałowego mierzona jest wartością tych instrumentów w obiegu, a dla instrumentów udziałowych – kapitalizacją spółek krajowych i zagranicznych notowanych na Głównym Rynku GPW oraz na platformie NewConnect.

² Dane obejmują wyłącznie wyemitowane w Polsce przez banki krajowe obligacje i bankowe papiery wartościowe nominowane w złotych i w walutach obcych. W obrocie na rynku krajowym znajdowały się także obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz instytucji kredytowych z UE.

Źródło: opracowano na podstawie danych MF, NBP, KDPW, GPW, Fitch Polska.

- Najważniejszymi segmentami krajowego rynku kapitałowego były Główny Rynek GPW oraz rynek obligacji skarbowych.
- Istotny wpływ na funkcjonowanie rynku obligacji przedsiębiorstw w 2018 r. miało zaprzestanie wywiązywania się przez GetBack SA ze swoich zobowiązań, co ograniczyło zaufanie inwestorów i zmniejszyło ich popyt na te papiery.

Zaangażowanie inwestorów na krajowym rynku obligacji skarbowych w latach 2017-VI 2019 (w mld zł)

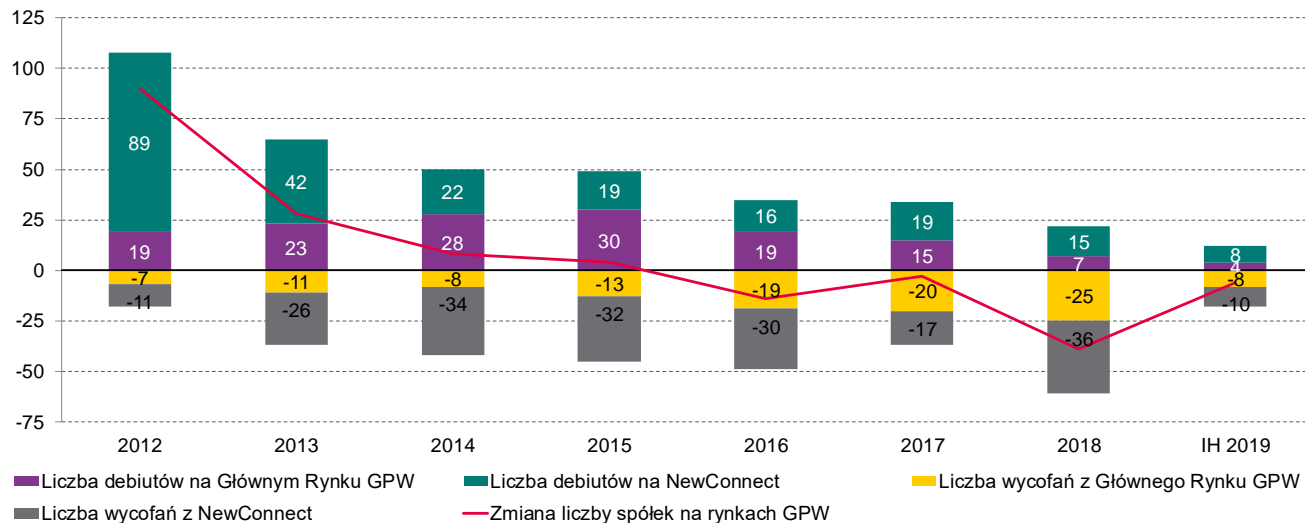

Uwaga: dane odzwierciedlają stan rachunków papierów wartościowych w KDPW.

Źródło: dane MF.

- W ostatnich latach istotnie zwiększyło się znaczenie banków krajowych w strukturze inwestorów na rynku obligacji skarbowych.
- Spadek zaangażowania nierezydentów w 2018 r. wynikał głównie ze zmniejszenia się wartości portfela funduszy inwestycyjnych ze Stanów Zjednoczonych. Natomiast w I kw. 2019 r. o prawie 18 mld zł swoje zaangażowanie w krajowe obligacje skarbowe ograniczyły banki centralne z państw Azji.

Liczba ofert pierwotnych na Głównym Rynku GPW i NewConnect oraz wycofań akcji z obrotu na tych rynkach w latach 2012-VI 2019

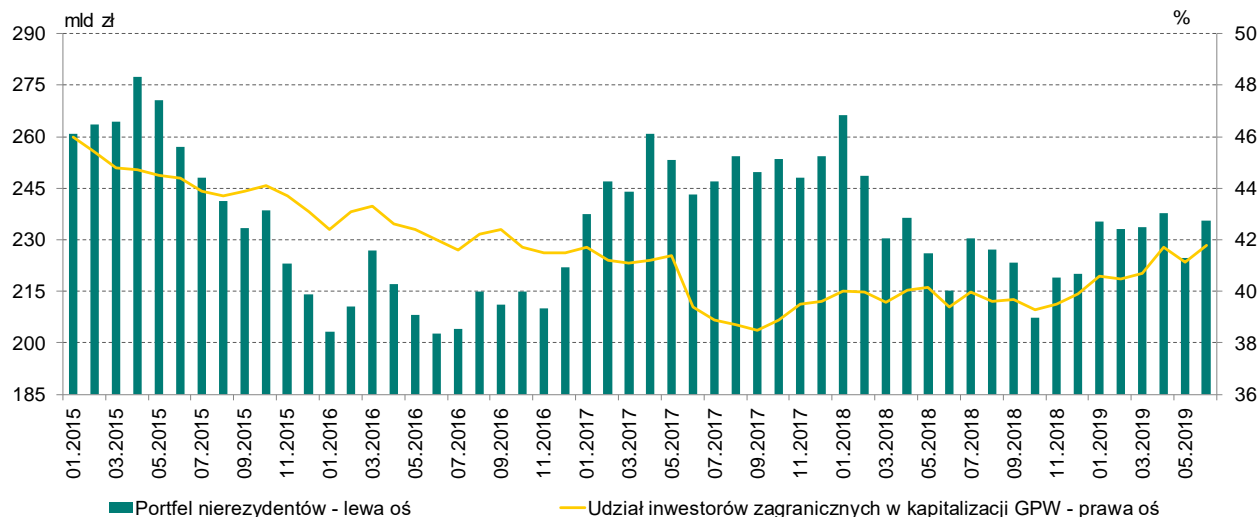

Uwaga: uwzględniono spółki, które przeszły z NewConnect na Główny Rynek GPW.

Źródło: GPW.

- W 2018 r. zmniejszyła się liczba spółek, których akcje znajdowały się w obrocie zorganizowanym. W 2019 r. tendencja ta jest kontynuowana, na co wpływ mają malejące zainteresowanie pozyskiwaniem kapitału przez emisję akcji i rosnące koszty utrzymywania tych instrumentów w publicznym obrocie, w tym wypełniania obowiązków informacyjnych.

Udział inwestorów zagranicznych w kapitalizacji spółek krajowych notowanych na rynkach zorganizowanych GPW w latach 2015-VI 2019

Źródło: NBP.

- Udział nierezydentów w kapitalizacji spółek krajowych spadał do września 2017 r., kiedy osiągnął ponad dziesięcioletnie minimum. Od tego czasu zaangażowanie inwestorów zagranicznych stopniowo rośnie.
- Jednocześnie nierezydenci stanowią najaktywniejszą grupę inwestorów – ich udział w obrotach brutto akcjami na Głównym Rynku GPW w 2018 r. wyniósł 59% (najwięcej w historii tego rynku).

Średnie dzienne obroty netto na krajowym rynku instrumentów pochodnych w latach 2015-VI 2019 (w mln zł)

	2015	2016	2017	2018	VI 2019
Pozagiełdowe instrumenty pochodne	8 160,3	7 608,4	6 637,2	7 120,8	7 548,3
- instrumenty pochodne stopy procentowej	6 039,0	5 290,9	3 986,8	4 569,9	4 989,2
- walutowe instrumenty pochodne	2 121,3	2 317,5	2 650,4	2 550,8	2 559,1
Giełdowe instrumenty pochodne	902,1	777,9	886,3	895,0	778,2
- instrumenty pochodne stopy procentowej	1,9	4,9	4,1	0,1	0,0
- walutowe instrumenty pochodne	33,1	20,3	16,5	30,8	20,3
- instrumenty związane z rynkiem akcji	867,1	752,7	865,7	864,1	757,9
- w tym <i>futures</i> na WIG20	781,5	676,1	778,0	786,1	704,0

Uwaga: obroty na rynku pozagiełdowym wyliczono według wartości nominalnej, a na rynku giełdowym – według kwot rozliczenia transakcji. Rynek giełdowy obejmuje instrumenty notowane na GPW. W przypadku tego rynku uwzględniono transakcje sesyjne i pakietowe. Giełdowe instrumenty pochodne stopy procentowej obejmują kontrakty na stawki referencyjne WIBOR oraz kontrakty na obligacje skarbowe. Kategoria walutowych instrumentów pochodnych nie obejmuje transakcji *fx swap*.

Źródło: opracowano na podstawie danych pozyskanych od banków najbardziej aktywnych na krajowym rynku finansowym oraz danych GPW.

- Rynek instrumentów pochodnych OTC stopy procentowej jest jednym z najbardziej płynnych segmentów krajowego rynku finansowego. Głównymi uczestnikami są banki, a większość transakcji jest realizowana z nierezydentami. Rosnące od 2018 r. obroty na rynku IRS wynikają przede wszystkim ze wzrostu portfela krajowych obligacji skarbowych w posiadaniu banków krajowych i bardziej zróżnicowanych oczekiwań dotyczących przyszłych stóp procentowych NBP.
- Na rynku terminowym GPW aktywność inwestorów koncentrowała się w segmencie kontraktów *futures* na WIG20.

Dbamy o wartość pieniądza